

CRTICE SA SPELEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA

PIŠE: Goran Rnjak, ing.
Speleološki odsjek "Sv. Mihovil"
Šibenik

Pomanjkanje posla, kao glavni razlog među ostalim tekućim poteškoćama, naveo me na razmišljanje o odlasku put nekog većeg

grada, negdje u kontinentalni dio Hrvatske. Istovremeno, speleologija u Dalmaciji poprima, za mene, neke nove zamahe.

Počeli smo aktivno raditi na „hrvatskom speleološkom snu“, tj. slaganju preglednog katastra speleoloških objekata. Svoju

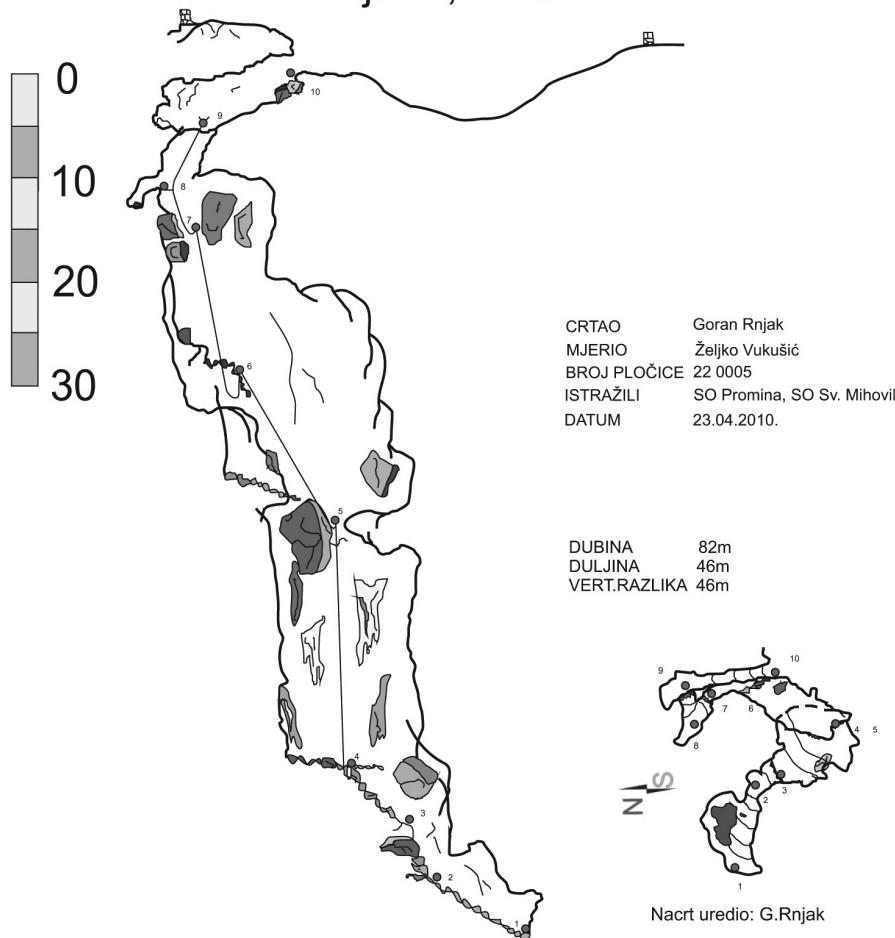
15

Jama u Marićima

foto: Anton Vukičević

Jama u Gornjem gaju Miljevci, Drniš

se ni nadali da nešto ovakvo imamo pod nosom. Problem su jedino vrazje mine... jer u protivnom, imali bismo savršenu jamu za školovanje.

Druga priča – Jama u Marićima

U naftalinu pronalazim interesantno, a neobjavljeno izvješće s terena pa evo priče...

Anton, Mlađo, Toma i ja dogovaramo istraživanje na predjelu Brezovca (Dinara). U jutarnjim satima okupljamo se u Kninu gdje nas dočekuje GAY bus koji bi nas trebao prebaciti gore, na planinu (GAY bus nosi to popularno ime zbog svog nesvakidašnjeg izgleda po kojem je poznat na Dinari i nižoj okolini). Ipak, nakon par kilometara stajemo. Vojska ima vježbu na Crvenoj zemlji i Suvopolju te naš prolazak dalje nije moguć. Odluka je jednoglasna, idemo nazad. E, baš tad nekom pada na pamet postojanje jame kod Oklaja. I tako mi krećemo put Oklaja, pa dalje do zaseoka Marići (prema Miljevcima) gdje se dalje raspitujemo o položaju jame. Gospodin kojeg smo sreli upoznaje nas s dobro vidljivim tablama -MINE- te upozorava na lošu ideju o nastavku istraživanja, ali kako se mi ne damo smesti, prstom nam pokazuje predviđeni smjer kretanja. I odlazimo mi do veelikog ulaza. Kao „najiskusniji“ opremač prvi krećem u tamu (op. a. veliki je ulaz pa nije tama). Anton crta, Tome i Mlađo mjere i fotkaju. U jami je dosta čisto. Ima samo jedna granata. Sve nas je iznenadilo postojanje zida u jami na dubini 30 – 35 m. Zid je visok do pet metara, širine oko tri metra, a postavljen je na ulazu u špiljski dio jame. Pitanje je samo kako se i zašto netko spuštao u ovu jamu ako uzmemo u obzir da je riječ o prevjesnom ulazu. Kolika je starost zida i još kojekakva pitanja počela su se pojavljivati, a mi, kako bismo izbjegli pusta zamaranja prije mukotrpnog izlaska, počinjemo brzo penjati van. Jama je super, čak i za školovanje, jer smo naknadno utvrdili da je pristup do iste ipak siguran. Zid bi u jami svakako trebao pogledati netko od arheologa te dati stručno mišljenje.

Treća priča – Špilja na Oštroj glavici

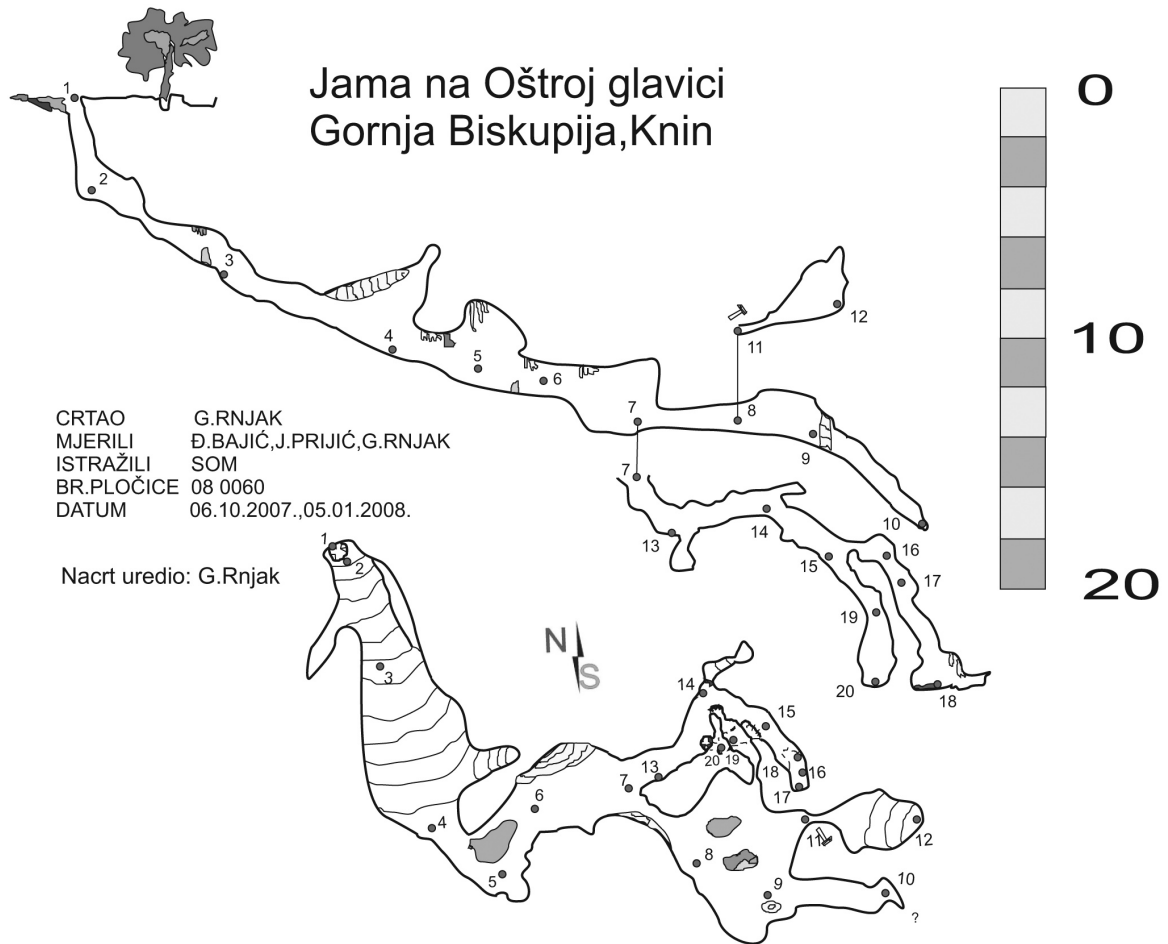
Bez određenog cilja bauljam naokolo po kršu iznad Biskupije, pored Knina. Učinilo mi se da vidim nekog na rubu šume pa pođem na tu stranu...i sin pokojnog lugara, kaže, ide običi neke svoje ograde. Malo-pomalo kroz razgovor dolazimo na postojanje špilje na obroncima obližnje Oštre glavice. Slijedi nagovaranje da me povede do ulaza, pa i ulaz. Uvlačim se

aktivnost usmjeravamo na područje Šibensko- kninske županije, ali obrađujemo i dijelove Splitsko- dalmatinske te Zadarske županije. Svaku priliku koristimo (SOSvM) na širenje ideje u vidu malih edukativnih radionica s članovima SOM-a, Profunde, Promine i Velebita. Teo i ja izvlačimo iz starih speleoloških časopisa i druge literature objavljene podatke o rekognosciranim i istraženim speleološkim objektima te krećemo na teren kako bismo utvrdili točne GPS-koordinate, označili speleološki objekt pločicom i načinili par fotografija.

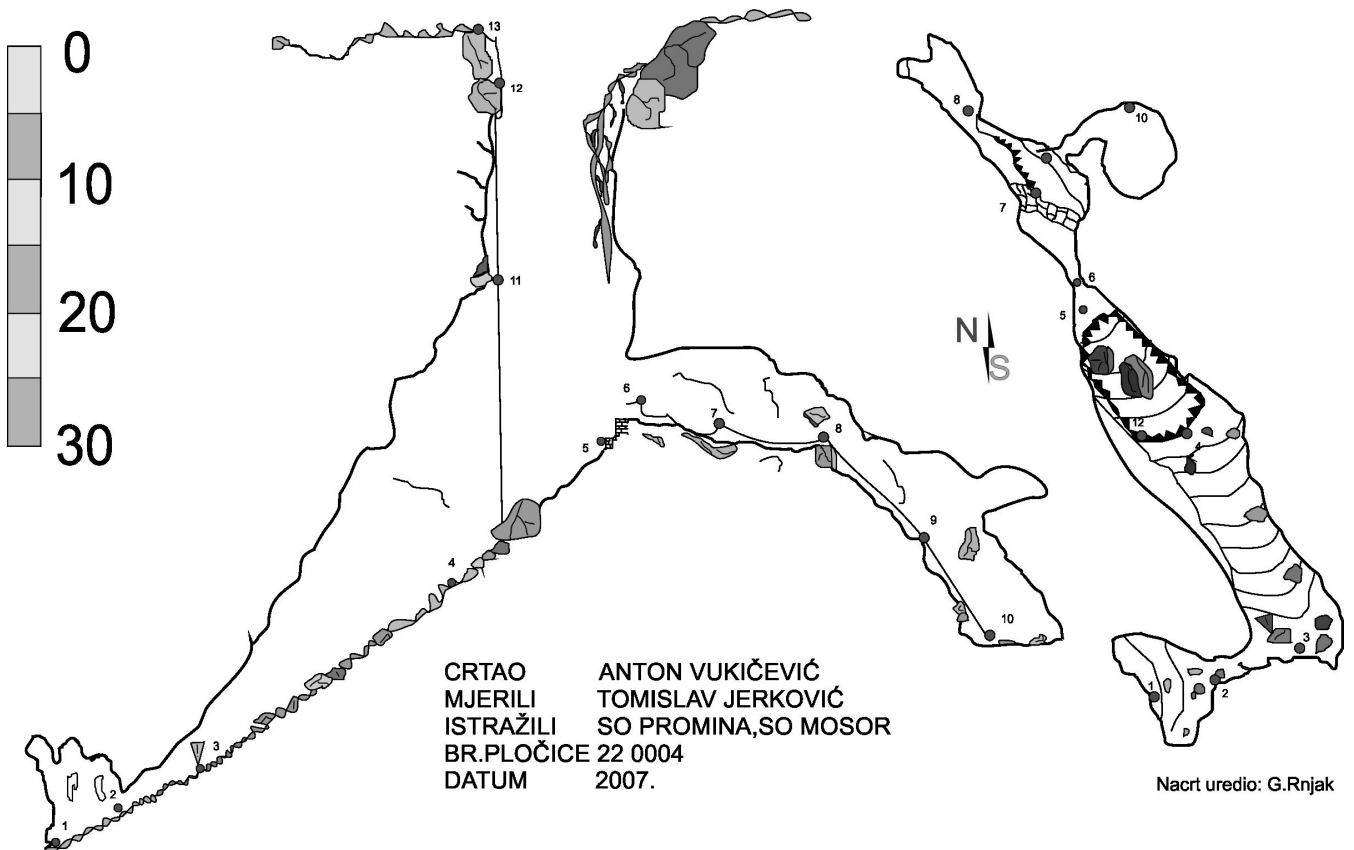
Moram priznati da me je ideja držala. Mogućnost da na teren odeš popodne, ujutro, noću ili bilo kad činila mi se savršenom. Nije da to nisam radio i prije, ali sad je postojao razlog više, pojavio se cilj. Bilo je dovoljno da jedan drugoga nazove i već bismo krenuli na teren. Naći ćemo se u Drnišu, na Svilaji ili u Dalmatinskoj zagori. Katkad bi se pridružio Bure, Antula, Anton, Aida ili netko treći. Nekad bi Teu društvo činili Bobo i Beba, a nekad bismo odlazili solo. Rezultati su postali vidljivi. Registratori sa središnjim objektima redali su se. Samim tim rasla je i želja za istraživanjem.

Prva priča – Jama u Gornjem gaju

Nakon Državne vježbe spašavanja u organizaciji DUZS-a (Biskupija 2010.) u kojoj smo sudjelovali kao članovi HGSS – Stanica Šibenik i pive u Drnišu Bure spominje kako mu je neka prijateljica rekla za jamu iznad Drniša, upravo uz cestu za Miljevce. Problem je jedino što je baš na tom potezu sve načičkano tablama koje označavaju prisustvo mina. Ekipa se razilazi, a nas dvojica put jame. Kao, samo ćemo pogledati. Počela je i kiša. Sigurnim korakom kroz table, od kamena do kamena i na ulazu smo. Špiljski ulaz u rubu doca, slijedi par metara položenoga kanala i vertikala. Imamo samo jednu opremu, glavu špage, nešto fikseva, gurtne i klinova. Krećem opremiti, a Bure se vraća u Drniš po još jednu opremu. Predivna koljenasta jama. Sve smo dublje. Velike, debele sige, sipari i odsustvo smeća. Sa zadnjim metrom konopa spuštamo se na kosu, siparastu policu. Jama se nastavlja manjim skokom koji otpenjavamo, a do dna je sipar koji ujedno tvori i kraj jame. Perspektivu za bilo kakvo daljnje napredovanje u jami ne postoji. Crtamo, raspemamo i izlazimo van. Sve je gotovo u nekoliko sati. Nismo

Marići Marići, Oklaj, Drniš

par metara i zaključujem da moram doći s opremom. Prvi put dovlačim prijatelja iz srednje škole. Akcija završava neslavno jer je isti zaglavio već na ulazu, a onda je trajalo čupanje van. U idućoj akciji dovodim drugoga, „manjeg“ prijatelja s kojim uspijevam nacrtati dio špilje, ali nije išlo do kraja pa izlazimo. U trećoj akciji u špilju ulazim s jednim starijim planinarom koji je baš nekoliko dana prije napunio 73 godine života. Nacrt uspijevam završiti, ali ni on nije pretjerano oduševljen uskim ulaznim dijelom, a ni blatom u donjim dijelovima špilje.

Ulaz u špilju teško je primjetan u kršu među niskim raslinjem, jamskog je oblika, a nakon tog ulaznog skoka od kojih metar i sitno, slijedi kosina nakon koje se špilja širi i povisuje. Ovdje se špilja dijeli na dva kraka, a svi pokušaji prolaska i širenja završavaju neslavno. Perspektiva za daljnje napredovanje ne postoji. U jami je puno grafita i potpisa iz 50-ih i 60-ih godina prošlog stoljeća, a najvjerojatnije pripadaju čobanima i djeci koja su tu čuvala stoku.

Ovo su tek crtice s nekih istraživanja, ali nikako ne smijemo zanemariti obiliske i ponovne pronalaskе onoga što je nekada istraživao Luka u sklopu izrade elaborata za NP Krka, a mi uspješno pronašli nakon „n“ godina, pa i pronalaskе onoga što smo i sami istraživali prije par godina.

Malo sam pisao kroz šalu, ali svi znamo da od zbilje nije daleko ni onaj dio s minama, a ni onaj o zaboravnosti koja nas krasi. Duljine, dubine i ostale generalije o objektima neću posebno opisivati jer... mogu se iščitati s nacрта.

U istraživanju Jame u Marićima sudjelovali su Anton Vukičević, Tomislav Jerković – Tome, Mladen Matetić – Mlađo i Goran Rnjak, a Jamu u Gornjem gaju istraživali su Željko Vukušić – Bure i Goran Rnjak. Jame su istraživali članovi SO „Sv. Mihovil“, SO „Promina“ i SO „Mosor“.

Nepoznati pojmovi:

Teo – Teo Barišić

Luka – Ozren Lukić

Aida – Aida Barišić

Antula – Antonija Mihaljević

Ulazna vertikala u Jami u Marićima

foto: Tomislav Jerković

REMINISCENCES OF SPELEOLOGICAL EXPLORATIONS

We had endeavoured on the "Croatian speleological dream" – on compiling a clear cadastre of speleological objects. Our efforts were directed at Šibenik-Knin County because I found that being able to do field work in the mornings, afternoons or during the night was outstanding. Soon the results and registrations emerged building up our wish for further exploration. This article presents you with short stories describing the explorations of three speleological objects in the county, that is Jama u Gornjem gaju pit near Drniš, Jama u Marićima pit near Oklaj and Špilja na Oštroj glavici cave near Biskupija.